

Giendom sælges, og en høist ubetydelig Deel af Kjøbesummen, maaskee $\frac{1}{100}$, er indbefattet under Skjodet, saa kan det hele Skjode ikke blive thinglæst; uagtet Mangelen er saa ubetydelig ved Udskyfningen, og det kan forvolde, at, naar Kjøbesummen — som saa ofte og næsten altid er Tilfældet — skal betales i forskjellige Terminer, kan den, der har betalt sin Kjøbesum, hvis Sælgeren imidlertid gaaer fallit, komme til at concurrere i Sælgerens Bøf, hvad han har betalt uden at faae Skjode paa den Giendom, han har kjøbt, hvoraf Følgen bliver, at han undertiden af hvad han har indbetalt, flere tusinde Rigsdaler, ikke kan faae en eneste Skilling og naturligvis endnu mindre faae Giendommen. Det er derfor, vi i sin Tid ikke vilde have den Bestemmelse, at Skjodet først skulde have en Paategning, før end det blev thinglæst. Men jeg erkjender jo vel, at disse Hensyn i saadanne Tilfælde, som det nærværende, ere meget mindre vigtige end i de sædvanlige Tilfælde, idet Faren egentlig skulde opstaae her, naar Fideicommisset eller Lehnet gik fallit, og det vil naturligvis høre til de allerførste Sjeldenheder. Med Hensyn til Bestemmelsen om Procenter i § 4, nemlig at de i det Tilfælde, at Salget skeer til Fremmede, ned sættes til 5 pCt., medens de, naar Salget skeer til Fæsteren eller hans nærmeste Betslægtede, sættes til 20 pCt., saa har jeg ikke nogen væsentlig Betænkelighed derved. Jeg troer, at det er en naturlig Måade at give Fæsteren eller hans nærmeste Betslægtede en Fordeel paa, og det kan jeg meget godt gaae ind paa. Uagtet disse forskellige Grindringer, jeg har havt ved disse Paragrapher, vil jeg dog gjerne erkjende, at de ikke ere saameget væsentlige, at jeg derfor skulde stemme imod Loven, og jeg vil derfor ogsaa stemme for den.

Kirck: Jeg kan ikke finde det ønskeligt, at Lovudkastet med de Forandringer, det har undergaaet, udkommer; thi det er gaaet mig, ligesom det er gaaet den ærede Landstingsmand, der sidder tilhøire for mig, (Skoleforstander Sørensen), idet det er forekommet mig, at der ikke er taget Hensyn nok til den ene Partis Interesse, nemlig til Fæsterens. Det har altid staaet klart for mig, at der maa sættes bestemte Regler, hvorefter saavel Fæste-

godset paa Lehn, Fideicommisset og Stamhuse, som ogsaa den øvrige Deel af Fæstegodset skal overgaae til Selveiendom. Denne Sag har imidlertid aldrig villet nyde nogen Fremme. Regjeringen har vel ved en Resol. af 10de Juli 1846 foregaaet Godseierne med et nogenlunde godt Exempel, idet man i den Forklaring, der findes over Resolutionen, har antydet Maaden, hvorefter Fæsteren skulde have en vis Godtgjørelse deels for den Arrække, hvori de have været i Besiddelse af Fæstegodset, deels for de Forbedringer, de have foretaget ved Giendommen og Jorden, idet man efter Resolutionen tilstaaer Fæsteren $\frac{1}{3}$ forlods i Afdrag af den Kjøbesum, Giendommen maatte blive ansat til. Det forekommer mig, at heri ligger Bevist for, at Regjeringen har sølt, at Fæsterne have — man kalde det, hvad man vil, man kalde det Medveiendomsret eller en paa Billighed grundet Ret, men at Fæsteren dog virkelig have Krav paa at faae erstattet, hvad han ved Flid og Møte har forbedret paa Giendommen. Regjeringen har foregaaet, siger jeg, de Andre med et godt Exempel, og jeg veed tilforlædelig ikke, hvorledes man, naar man ikke etablerer faste Regler, skulde komme til noget endeligt Resultat med Hensyn til de Bøndergodsfer, som her er under Dmtale. Derfor som man ved Siden af dette Lovforslag havde ledsaget det med disse Regler, og disse vare blevne undersøgte, da vilde derved ogsaa Overgangen paa de øvrige private Godsfer være lettet, og jeg troer, at man nu havde havt Leilighed til, især da Alt er roligt og fredeligt, at faae et gunstigt og godt Resultat. Jeg kan, som sagt, ikke stemme for Lovforslaget, saaledes som det foreligger, af de af mig anførte Grunde.

Pastor Sørensen: Det er det høitærede Thing bekendt, at jeg, da dette Lovforslag allerede tidligere var i Landstinget, gjorde, hvad der stod i min Magt, for at fremme det med Hensyn til, at Fæsterne alene skulde have Føkjøbsret, at der maatte sælges alene til Fæsterne, deres Børn og Svigerbørn. Det er i denne Anledning og til dette Diemeds Fremme, at jeg ogsaa stemte for den første Paragraph, saaledes som den var kommen fra Folkethinget; men da den faldt, kunde jeg in-